Пенчо Петков Славейков е роден на 27.04.1866 г. Следва философия в Лайпциг (1892-1898), където слуша лекции на естета неокантианец Й. Фолкелт, психолога В. Вундт, изучава големите немски поети и философи. След завръщането си в България (1898) става близък помощник на д-р К. Кръстев в редактирането на сп. "Мисъл", идеолог на кръга "Мисъл". Известно време е директор на Народния театър и Народната библиотека. Напуска България и умира в Италия на 28.05.1912 г. Висококултурен, широко образован, той е една от централните фигури в българската следосвобожденска литература. Някои основни негови произведения са: стихосбирките "Епически песни" (1907), "Сън за щастие" (1906), епическата поема "Кървава песен" (1911-1913), "На острова на блажените" (1910), литературоведски изследвания и есета, както и фолклорния сборник "Песен на песните".

“Неразделни”

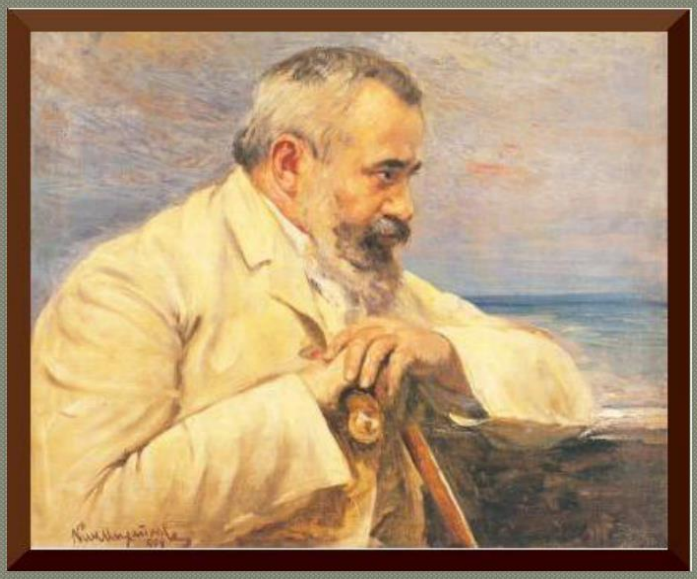

Пенчо Славейков

Стройна се Калина вие над брега усамотени,
кичест Явор клони сплита в нейни вейчици зелени.

Уморен, под тях на сянка аз отбих се да почина,
и така ми тайната си повери сама Калина –

с шепота на плахи листи, шепот сладък и тъжовен:
"Някога си бях девойка аз на тоя свят лъжовен.

Грееше ме драголюбно ясно слънце от небето,
ах, но друго слънце мене вече грееше в сърцето!

И не грееше туй слънце от високо, от далеко –
грееше ме, гледаше ме от съседски двор напреко.

Гледаше ме сутрин, вечер Иво там от бели двори
и тъжовна аз го слушах, той да пее и говори:

"Първо либе, първа севдо, не копней, недей се вайка,
че каил за нас не стават моя татко, твойта майка.

Верни думи, верна обич, има ли за тях развала?
За сърцата що се любят и смъртта не е раздяла."

Думите му бяха сладки – бяха мъките горчиви –
писано било та ние да се не сберем живи...

Привечер веднъж се връщах с бели менци от чешмата
и навалица заварих да се трупа от махлата,

тъкмо пред високи порти, там на Ивовите двори, –
"Клетника – дочух между им да се шушне и говори: –

право се убол в сърцето – ножчето му още тамо!"
Аз изтръпнах и изпуснах бели медници от рамо.

През навалицата виком полетях и се промъкнах,
видях Ива, видях кърви... и не сетих как измъкнах

остро ножче из сърце му и в сърцето си забих го,
върху Ива мъртва паднах и в прегръдки си обвих го...

Нек' сега ни се нарадват, мене майка, нему татко:
мъртви ние пак се любим и смъртта за нас е сладка!

Не в черковний двор зариха на любовта двете жертви –
тамо ровят само тия, дето истински са мъртви –

а погребаха ни тука, на брега край таз долина...
Той израстна кичест Явор, а до него аз Калина; –

той ме е прегърнал с клони, аз съм в него вейки свряла,
За сърцата що се любят и смъртта не е раздяла..."

Дълго аз стоях и слушах, там под сянката унесен,
и това що чух, изпях го в тази моя тъжна песен.

Източници: ***http://liternet.bg/publish4/ppslaveikov/***

http://s3.docme.ru

http://www.slovo.bg

****

Творбата е публикувана за първи път 1895 г. под заглавието „Калина“. След година заглавието е променено на „Неразделни“.

Прекрасна песен по баладата на Пенчо Славейков:
https://www.youtube.com

****

Анализ на стихотворението в изключително интересно видео:
https://ucha.se/watch/4418/---nerazdelni----na-pencho-slaveykov

****

Пенчо Славейков – "Неразделни", рецитира Богдан Дуков:
https://www.youtube.com

****

Материала подготвиха: Десислава Бейска и Генка Атанасова
Провери: Диляна Гаджева